

БЕЛЕШКЕ

NOTES

Уговори о сарадњи између Географског факултета у Београду, Геолошко-географског факултета у Софији и Природно-математичког факултета у Скопљу. – И у 2009. години београдски Географски факултет наставио је праксу (из ранијих година) успостављања вишеструко корисне научно-наставне међуфакултетске међународне сарадње. У том смислу 9. фебруара и 28. октобра 2009. године потписана су два уговора о научној, стручној и пословној сарадњи са роком важења од пет година: Уговор о сарадњи између Универзитета у Београду – Географског факултета (Република Србија) и Геолошко-географског факултета Софијског универзитета „Св. Климент Охридски” (Република Бугарска) и Уговор о сарадњи између Универзитета у Београду – Географског факултета (Република Србија) и Универзитета „Св Кирил и Методиј” у Скопљу – Природно-математичког факултета, Института за географију (Република Македонија). Основни циљ ових уговора је сарадња у научноистраживачкој и наставној делатности из следећих ужих области: физичке географије, социјално-економске географије, регионалне географије, картографије, географских информационих система, демографије и др. Уговорима су обухваћени и друге научно-наставне области сарадње које су од интереса за обе уговорне стране.

Посебан значај у развоју сарадње између наведених факултета имају: размене наставника, сарадника у наставни, асистената, доктораната и студената, као и научних публикација. Тежишта у сарадњи су и на организацији симпозијума, конференција, семинара, саветовања и објављивању заједничких научних издања. Важно место у будућој сарадњи имаће и размена студената на свим нивоима студија (основним академским, дипломским академским – мастер, и докторским). Осим тога, овим уговорима факултети су сагласни да приступе изради научних монографија међународног значаја под насловом: ТЕРИТОРИЈАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОГРАНИЧНОГ ПРОСТОРА СРБИЈЕ И БУГАРСКЕ (у две књиге на енглеском језику) и ТЕРИТОРИЈАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОГРАНИЧНОГ ПРОСТОРА СРБИЈЕ И МАКЕДОНИЈЕ (у две књиге на енглеском језику), које би биле публиковане током 2010. године.

Предметни уговори се могу допуњавати почетком сваке академске године у форми анекса који би садржали нове конкретне активности.

Драгица Р. Гатарућ

БИБЛИОГРАФИЈА

BIBLIOGRAPHY

Група аутора: Анализа демографске ситуације и спровођења пронаталитетних мјера и активности у Републици Српској, Министарство за породицу, омладину и спорт и Савјет за демографску политику Републике Српске, Бања Лука, 2008.

У овој изузетно вредној монографији, која је резултат научноистраживачког пројекта: *Анализа демографске ситуације и спровођења пронаталитетних мјера и активности у Републици Српској*, сагледани су демографски проблеми у Републици Српској који имају негативне развојне тенденције, нарочито од почетка XX века.

Израда наведеног пројекта, осим уводних напомена (стр. 7–8), је структурно конципирана у два главна поглавља: Анализа демографске ситуације и спровођења пронаталитетних мјера и активности у Републици Српској (стр. 9–205) и Анализа анкетног истраживања (стр. 207–246).

У оквиру првог дела пројекта детаљно су проучене и анализирани: тенденције демографског развоја и феномен недовољног рађања, фертилни капацитет и модели репродуктивног понашања младих, здравствена заштита репродуктивног здравља становништва, репродуктивно здравље жена и борба против стерилитета, стање и проблеми савремене породице у функцији подстицања рађања, дечија заштита у функцији подстицања наталитета, пројекција развоја школске популације, активности на унапређењу пронаталитетног програма – светска искуства, мере и активности на унапређењу породично-правне заштите, специфичне мере локалне самоуправе у циљу подстицања наталитета и потребе за савременом статистичком инфраструктуром – недостатак пописа и регистара становништва.

Други део књиге, који је богато илустрован са 29 табеларних и 34 графичка прилога, базиран је на анализи упитника за породиље, односно њихов фертилни капацитет, као и социо-економски статус и ставови о планирању породице.

Израда ове студије је од изузетног значаја, нарочито када се има на уму да на анализираној територији није обављен попис становништва од 1991. године, као и да је она од 1992. до 1995. године била захваћена грађанским ратом, што с једне стране, указује на недостатак релевантних демографских података, а с друге, на проблеме са којима су се аутори предметне публикације суочавали.

Драгица Р. Гатарућ

АУТОРИ

AUTHORS

БОРИСОВИЧ МИХАИЛ ДЕНИСЕНКО, Кандидат економических наук, Заместитель директора, Институт демографии Высшей школы экономики, e-mail: mdenissenko@hse.ru

DENISENKO MIKHAIL, Doctor of Economy, Deputy director, Institute of Demography, Higher School of Economics, e-mail: mdenissenko@hse.ru

Др ЉИЉАНА ВАСИЛЕВСКА, доцент, Грађевинско-архитектонски факултет, Ниш, Регионална канцеларија Републичке агенције за просторно планирање у Нишу, тел. 063453036, e-mail: ljiljana.vasilevska@gaf.ni.ac.rs

LJILJANA VASILEVSKA, Ph.D., senior lecturer, Faculty of Civil Engineering and Architecture, Nis, Regional Office of the Republic Agency for Spatial Planning in Nis, phone + 00381 63 453036, e-mail: ljiljana.vasilevska@gaf.ni.ac.rs

ПЕТАР ВАСИЋ, асистент приправник, Универзитет у Београду – Географски факултет, Војводе Шупљикца 31б, Београд, тел. 011/2435241, e-mail: cikapeki@gmail.com

PETAR VASIĆ, graduate assistant, University of Belgrade – Faculty of Geography, Vojvode Šupljikca 31b, Belgrade, phone + 381 11 2435241, e-mail: cikapeki@gmail.com

Др СНЕЖАНА ВУЈАДИНОВИЋ, доцент, Универзитет у Београду – Географски факултет, Студентски трг 3/III, Београд, тел. 011/2637421, e-mail: svujadinovic@gef.bg.ac.rs

SNEŽANA VUJADINOVIĆ, Ph.D., senior lecturer, University of Belgrade – Faculty of Geography, Studentski trg 3/III, Belgrade, phone + 381 11 2637421, e-mail: svujadinovic@gef.bg.ac.rs

Мр МИРЈАНА ГАЈИЋ, асистент, Универзитет у Београду – Географски факултет, Студентски трг 3/III, Београд, тел. 011/2637421, e-mail: mgajic@gef.bg.ac.rs

MIRJANA GAJIĆ, MSc., assistant, University of Belgrade – Faculty of Geography, Studentski trg 3/III, Belgrade, phone + 381 11 2637421, e-mail: mgajic@gef.bg.ac.rs

Мр ДРАГИЦА Р. ГАТАРИЋ, асистент, Универзитет у Београду – Географски факултет, Војводе Шупљикца 31б, Београд, тел. 011/2435241, e-mail: dgataric@gef.bg.ac.rs

DRAGICA R. GATARIĆ, MSc., assistant, University of Belgrade – Faculty of Geography, Vojvode Šupljikca 31b, Belgrade, phone + 381 11 2435241, e-mail: dgataric@gef.bg.ac.rs

Др ЉУБОМИР ГИГОВИЋ, доцент, Војна академија, Београд, Павла Јуришића Штурма 33, Београд, тел. 011/3600261, e-mail: ljgigovic@yahoo.com

LJUBOMIR GIGOVIĆ, Ph.D., senior lecturer, Military Academy, Pavla Jurišića Šturma 33, Belgrade, phone + 381 11 3600261, e-mail: ljgigovic@yahoo.com

Мр ВЕРА ГЛИГОРИЈЕВИЋ, асистент, Универзитет у Београду – Географски факултет, Војводе Шупљикца 31б, Београд, тел. 011/2435241, e-mail: vera.gligorijevic@gmail.com

VERA GLIGORIJEVIĆ, MSc., assistant, University of Belgrade – Faculty of Geography, Vojvode Šupljikca 31b, Belgrade, phone + 381 11 2435241, e-mail: vera.gligorijevic@gmail.com

Др МИРКО ГРЧИЋ, редовни професор, Универзитет у Београду – Географски факултет, Студентски трг 3/III, Београд, тел. 011/2637421, e-mail: mirko@gef.bg.ac.rs
MIRKO GRČIĆ, Ph.D., full professor, University of Belgrade – Faculty of Geography, Studentski trg 3/III, Belgrade, phone + 381 11 2637421, e-mail: mirko@gef.bg.ac.rs

Др МИРЈАНА ДЕВЕДИЋ, ванредни професор, Универзитет у Београду – Географски факултет, Војводе Шупљикца 31б, Београд, тел. 011/2435241, e-mail: mdevedzic@gef.bg.ac.rs

MIRJANA DEVEDŽIĆ, Ph.D., associate professor, University of Belgrade – Faculty of Geography, Vojvode Šupljikca 31b, Belgrade, phone + 381 11 2435241, e-mail: mdevedzic@gef.bg.ac.rs

Др ДРАГИЦА ЖИВКОВИЋ, редовни професор, Универзитет у Београду – Географски факултет, Студентски трг 3/III, Београд, тел. 011/2637421, e-mail: dragica@gef.bg.ac.rs

DRAGICA ŽIVKOVIĆ, Ph.D., full professor, University of Belgrade – Faculty of Geography, Studentski trg 3/III, Belgrade, phone + 381 11 2637421, e-mail: dragica@gef.bg.ac.rs

Др ЉИЉАНА ЖИВКОВИЋ, доцент, Универзитет у Београду – Географски факултет, Студентски трг 3/III, Београд, тел. 011/2637421, e-mail: ljzivkovic@gef.bg.ac.rs

LJILJANA ŽIVKOVIĆ, Ph.D., senior lecturer, University of Belgrade – Faculty of Geography, Studentski trg 3/III, Belgrade, phone + 381 11 2637421, e-mail: ljzivkovic@gef.bg.ac.rs

Мр ЈАСМИНА ЈОВАНОВИЋ, асистент, Универзитет у Београду – Географски факултет, Студентски трг 3/III, Београд, тел. 011/2637421, e-mail: jasmina@gef.bg.ac.rs
JASMINA JOVANOVIĆ, M.Sc., assistant, University of Belgrade – Faculty of Geography, Studentski trg 3/III, Belgrade, phone + 381 11 2637421, e-mail: jasmina@gef.bg.ac.rs

Мр СЛАВОЉУБ ЈОВАНОВИЋ, асистент, Универзитет у Београду – Географски факултет, Студентски трг 3/III, Београд, тел. 011/2637421, e-mail: sjovanovic@gef.bg.ac.rs

SLAVOLJUB JOVANOVIĆ, M.Sc., assistant, University of Belgrade – Faculty of Geography, Studentski trg 3/III, Belgrade, phone + 381 11 2637421, e-mail: sjovanovic@gef.bg.ac.rs

КИРИЛЛОВ ПАВЕЛ ЛИНАРДОВИЧ, Магистр географије, Научнији сарадник, Кафедра економске и социјалне географије Русије географског факултета МГУ имени М.В. Ломоносова, e-mail: linard@mail.ru

KIRILLOV PAVEL, Master of Geography, Researcher, Department of Economic and Social Geography of Russia, Faculty of Geography, Lomonosov Moscow State University, e-mail: linard@mail.ru

Мр НИКОЛА КРУНИЋ, истраживач-сарадник, Институт за архитектуру и урбанизам Србије, Булевар краља Александра 73/II, Београд, тел. 011/3370204, e-mail: nikola@iaus.ac.rs

NIKOLA KRUNIĆ, MSc., research-assistant, Institute of Architecture and Urban and Spatial Planning of Serbia, Bulevar kralja Aleksandra 73/II, Belgrade, phone + 381 11 3370204, e-mail: nikola@iaus.ac.rs

МАХРОВА АЛЛА ГЕОРГИЕВНА, Кандидат географических наук, Старший научный сотрудник, Кафедра экономической и социальной географии России географического факультета МГУ имени М.В. Ломоносова, e-mail: almah@mail.ru
МАХНРОВА АЛЛА, Doctor of Geography, Senior researcher, Department of Economic and Social Geography of Russia, Faculty of Geography, Lomonosov Moscow State University, e-mail: almah@mail.ru

Др ДРАШКО МАРИНКОВИЋ, ванредни професор, Универзитет у Бања Луци – Природно-математички факултет, Младена Стојановића 2, Бања Лука, тел. 00387/51319142, e-mail: draskom@yahoo.com

DRAŠKO MARINKOVIĆ, Ph.D., associate professor, University of Banja Luka, Faculty of Sciences, Mladena Stojanovica 2, Banja Luka, phone + 387 51 319142, e-mail: draskom@yahoo.com

Др САША МИЛИЈИЋ, научни сарадник, Институт за архитектуру и урбанизам Србије, Булевар краља Александра 73/II, Београд, тел. 011/3370182, e-mail: sasam@iaus.ac.rs

SAŠA MILIJIĆ, Ph.D., research associate, Institute of Architecture and Urban and Spatial Planning of Serbia, Bulevar kralja Aleksandra 73/II, Belgrade, phone + 381 11 3370182, e-mail: sasam@iaus.ac.rs

Мр ТАЊА МИШЛИЦКИ, виши асистент, Универзитет у Бањој Луци – Природно-математички факултет, Младена Стојановића 2, Бања Лука, тел. 00387/51319142, email: mislickitanja@yahoo.com

TANJA MIŠLICKI, M.Sc., senior assistant, University of Banja Luka, Faculty of Sciences, Mladena Stanojevića 2, Banja Luka, phone + 387 51 319142, e-mail: mislickitanja@yahoo.com

Др МИЛА ПАВЛОВИЋ, редовни професор, Универзитет у Београду – Географски факултет, Студентски трг 3/III, Београд, тел. 011/2637421, e-mail: mpavlovic@gef.bg.ac.rs

MILA PAVLOVIĆ, Ph.D., full professor, University of Belgrade – Faculty of Geography, Studentski trg 3/III, Belgrade, phone + 381 11 2637421, e-mail: mpavlovic@gef.bg.ac.rs

Др СВЕТЛАНА РАДОВАНОВИЋ, ванредни професор, Универзитет у Београду – Географски факултет, Војводе Шупљикца 31б, Београд, 011/2435241, e-mail: pjer@net.ru

SVETLANA RADOVANOVIĆ, Ph.D., associate professor, University of Belgrade – Faculty of Geography, Vojvode Šupljikca 31b, Belgrade, phone + 381 11 2435241, e-mail: pjer@net.ru

Др СРБОЉУБ Ђ. СТАМЕНКОВИЋ, редовни професор, Универзитет у Београду – Географски факултет, Војводе Шупљикца 31б, Београд, тел. 011/2435241, e-mail: srba@gef.bg.ac.rs

SRBOLJUB Đ. STAMENKOVIĆ, Ph.D., full professor, University of Belgrade – Faculty of Geography, Vojvode Šupljikca 31b, Belgrade, phone + 381 11 2435241, e-mail: srba@gef.bg.ac.rs

ЈЕЛЕНА СТОЈИЛКОВИЋ, дипломирани демограф, тел. 063/7201810, e-mail: jecathekey@gmail.com

JELENA STOJILKOVIĆ, graduate demographer, phone + 387 63 7201810, e-mail: jecathekey@gmail.com

Др ДРАГУТИН ТОШИЋ, ванредни професор, Универзитет у Београду – Географски факултет, Војводе Шупљика 31б, Београд, тел. 011/2435241, e-mail: tosic@gef.bg.ac.rs

DRAGUTIN TOŠIĆ, Ph.D., associate professor, University of Belgrade – Faculty of Geography, Vojvode Šupljika 31b, Belgrade, phone + 381 11 2435241, e-mail: tosic@gef.bg.ac.rs

Др ДЕЈАН ШАБИЋ, доцент, Универзитет у Београду – Географски факултет, Студентски трг 3/III, Београд, тел. 011/2637421, e-mail: sabic@gef.bg.ac.rs

DEJAN ŠABIĆ, Ph.D., senior lecturer, University of Belgrade – Faculty of Geography, Studentski trg 3/III, Belgrade, phone + 381 11 2637421, e-mail: sabic@gef.bg.ac.rs

Мр АНКИЦА ШОБОТ, истраживач-сарадник, Центар за демографска истраживања, Институт друштвених наука, Краљице Наталије 45, Београд, тел. 011/3613892, e-mail: ankica.sobot@gmail.com

ANKICA ŠOBOT, M.Sc., research assistant, Demographic Research Center, Institute of Social Sciences, Kraljice Natalije 45, Belgrade, phone +381 11 3613892, e-mail: ankica.sobot@gmail.com

In memoriam**ЈОВАН ИЛИЋ (1928–2009)**

Дана 4. марта 2009. године преминуо је Јован Илић, угледни професор Географског факултета у Београду. Отишао је тихо као што је и живео. Рођен је на Крстовдан, 27. 09. 1928. године у селу Пађене, општина Книн, у српској породици. Завршио је основну школу у родном селу, а гимназију у Книну и Шибенику. Потом је завршио два факултета: Географску групу ПМФ 1954. и Економски факултет 1963. године. Докторску дисертацију под насловом „Привредно-географске карактеристике Панчева и околине и њихови међусобни односи и везе“, одбранио је 1968. године. Од 1954. до пензионисања радио је на Географском факултету, напредујући постепено од асистента до редовног професора. Научна делатност професора Илића обухватала је широко поље друштвене географије – од економске и политичке географије до географије становништва и насеља. Бавио се такође методологијом ових дисциплина и просторним планирањем.

Научне радове др Јована Илића карактерише научна темељитост, методолошка оригиналност и богатство идеја. Његови радови су препознатљиви по егзактним статистичким методама, математичким моделима, графичким схемама и тематским картама. Био је организатор и реализатор многих истраживачких пројеката, међу којима треба истаћи рад на изради студија о становништву у Центру за демографска истраживања ИДН и рад на тротомној едицији „Етнички простор Срба“ у издању Географског факултета. Много је допринео популаризацији, афирмацији и угледу географије у друштву. Аутор је великог броја уџбеника, приручника, атласа. Био

је председник Српског географског друштва, оснивач часописа „Глобус“ (1969) и његов уредник до 1983. године. За свој наставни и научни рад добио је више јавних признања и одликовања: Плакету Српског географског друштва (1980), Орден рада са златним венцем (1981), Медаљу Eötvös Lóránd (Будимпешта) (1982), Медаљу Јован Цвијић (1987).

Сви који су познавали др Јована Илића сложиће се, да су га красиле племените људске врлине – истинољубивост, човекољубље и доброта. Генерације студената којима је предавао и колеге са којима је сарађивао, памтиће га као изузетног научника, професора, врсног педагога, племенитог и принципијелног човека. Нека му је вечна слава и хвала!

Мирко Грчић

In memoriam**МИЛОВАН В. РАДОВАНОВИЋ (1931–2009)**

Дана 6. септембра 2009. године преминуо је професор Милован Радовановић, знаменити научник и мислилац на пољу географије. Рођен је 1931. године у Скопљу. У свет науке ушао је 1957. године, када је објавио свој први рад и када је био изабран за асистента на групи за географију Природно-математичког факултета у Београду. Био је редовни професор Географског и Архитектонског факултета Универзитета у Београду, научни саветник Центра за мултидисциплинарне студије (ЦМС), ИАУС-а, Центра за демографска истраживања ИДН и Географског института „Јован Цвијић“ Српске академије наука и уметности, где је дочекао и пензију (1996). Исто тако, од 1996. до 2006. године радио на Одсеку за географију Природно-математичког факултета у Бања Луци. Иницијатор је и организатор академских студијских смерова из области просторног планирања и демографије на Географском факултету у Београду и постдипломских студија из заштите животне средине са демографијом ЦМС. Био је ментор при изради 16 докторских дисертација. Обавио је више студијских боравака на универзитетима у Москви, Лењинграду (Санкт Петербургу), Тбилисију, Варшави, Кракову и Познању. Од 1989. године био је члан Међуодељенског одбора САНУ за проучавање Косова и Метохије, а од 2001. сарадник Центра за очување природног и културног наслеђа Косова и Метохије МНЕМОСИНЕ (при Етнографском музеју у Београду) и сарадник Српско-америчког центра. Био је председник Српског географског друштва и Научне секције СГД, носилац Медаље Јована Цвијића и почасни члан Географског друштва Македоније.

Милован Радовановић је био свестран географ, просторни планер и демограф, али две тематске области су га посебно преокупирале: једна је Косово и Метохија а друга је теорија и методологија географије. Био је познат као борац за афирмацију Цвијићевог антропогеографског метода и за системски приступ у географији. У научном раду увек је био оригиналан, препознатљивог стила и дубоке мисли. Бројним научним радовима и јавним предавањима стекао је реноме великог ауторитета за питања Косова и Метохије. Том тематиком бавио се још од докторске дисертације *Призренски Подгор (1958)*, па до последње монографије: *Косово – антропогеографске, историјскогеографске, демографске и геополитичке основе (2008)*.

Својом дубином мисли и богатством идеја, научном, зналачки датом обрадом проблема разбијао је уске шаблоне и стереотипе, и отварао пут новим стремљењима у науци и решењима проблема у пракси. Ретко можемо наћи у географској и сродној књижевности такав слух за филигранску обраду научних проблема, елеганцију стила, архитектуру реченице, језгровитост израза, оштроумност и свежину мисли. Био је човек велике радне кондиције, научне ерудиције, огромних методолошких могућности и задивљујуће елоквенције. Нека му је вечна слава и хвала!

Мирко Грчић

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

314

ДЕМОГРАФИЈА: међународни часопис за демографска
и остала друштвена истраживања = Demography:
international journal for demographic and other social studies /
главни и одговорни уредник Србољуб Ђ. Стаменковић. –
2004, књ. 1– . – Београд (Студентски трг 3/III): Географски
факултет Универзитета у Београду, 2004 – (Београд: Форма
Б). – 29 cm

Годишње
ISSN 1820 – 4244 = Демографија
COBISS. SR – ID 118674444